

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

1/ Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV - **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitecké práce, Příprava pokrmů**). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce.

b) časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v týdenní dotaci 1 hodiny.

c) organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá z převážné části v kmenových třídách školy, popř. v dílně školy, na školním pozemku či v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

2/ Mezipředmětové vztahy:

Předmět Pracovní činnosti svým obsahem navazuje na obsah některých dalších vyučovacích předmětů. Tyto vzájemné mezipředmětové vztahy lze využít ve vyučování k prohloubení znalostí a vytvoření komplexnějšího pohledu na danou problematiku u žáka. Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v osnovách u konkrétního učiva předmětu Pracovní činnosti.

3/ Integrace průřezových témat

Tematické okruhy daných průřezových témat jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících během celého školního roku.

I. Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)
- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, dotahovat nápady do reality)
- Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)
- Komunikace (komunikace v různých situacích - vysvětlování, řešení problémů)
- Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže, konkurence)

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)

IV. Multikulturní výchova

- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)

4/ Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

2. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel

4. Kompetence sociální a personální

- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

5. Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování pravidel
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.- 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem</p> <p>Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu</p> <p>Ověří vlastnosti materiálu v praxi</p> <p>Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností</p> <p>Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, náradí a předvede, jak s nimi zacházet</p> <p>Popíše jednoduchý pracovní postup</p> <p>Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti.</p> <p>Uvede způsob a použití jednoduché operace</p> <p>Napodobí předváděnou práci</p> <p>Objasní prováděné pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou</p> <p>Dovede organizovat práci skupiny</p> <p>Dodrží body organizačního řádu</p> <p>Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek</p> <p>Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek</p> <p>Příkladně plní povinnosti služby</p> <p>Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi</p> <p>Předvede ošetření drobného poranění</p> <p>Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu</p>	<p>Práce s drobným a přírodním materiálem</p> <p>Práce s modelovací hmotou</p> <p>Práce s papírem a kartonem</p> <p>Práce s textilem</p> <p>Montáž a demontáž</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce</p>	<p>Čj - čtení s porozuměním (přiměřeně náročné texty potichu i nahlas)</p> <p>podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zaznamenávání podstatných informací</p> <p>- úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>- reprodukce obsahu přiměřeně složitého sdělení a zapamatování si podstatných fakt</p> <p>M - vyhledávání, sbírání a třídění dat</p> <p>- čtení a sestavování jednoduchých tabulek a diagramů</p> <p>Přv - jednoduchý</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze</p> <p>Uvede jednoduchý pracovní postup</p> <p>Bezpečně zachází s díly stavebnice</p> <p>Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost</p> <p>Vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky.</p> <p>Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období</p> <p>Provede jednoduché pěstitelské práce</p> <p>Předvede péči o pokojové květiny</p> <p>Vede si jednoduché kolektivní záznamy</p> <p>Pojmenuje vybrané pokojové květiny</p> <p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <p>U nás doma- Příprava pokrmů</p>	<p>pokus, naplánování a zdůvodnění postupu, vyhodnocení a vysvětlení výsledků pokusu</p>	<p>2. ročník</p>

Ročník: 4., 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>ČPR/I/ 5</p> <p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Samostatně podle vlastní představy se učí vypracovat plánek výrobku</p> <p>Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu</p> <p>ČPR/I/ 6, 3, 1</p> <p>Při pracovním postupu použije kreslený návod</p> <p>Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku</p>	<p>Montáž, demontáž</p> <p>Práce s drobným a přírodním materiálem</p> <p>Práce s modelovací hmotou</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>výrobku Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem Rozliší různé materiály uvede jejich vlastnosti Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály ČPR/I/ 7, 11, 4 Dodrží pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění Dodrží bezpečnost a hygienu práce Dodrží pořádek na pracovním místě ČPR/I/ 12, 15 Orientuje se v základním vybavení kuchyně Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch Dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</p> <p>ČPR/I/ 13, 14 Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodrží pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>ČPR/I/ 2 Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. ČPR/I/ 8, 9</p>	<p>Práce s papírem a kartonem</p> <p>Práce s textilem</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce</p> <p>U nás doma - Příprava pokrmů</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře</p> <p>Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny</p> <p>Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny.</p> <p>Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí.</p> <p>ČPR/I/ 10</p> <p>Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy.</p>	Pěstitelské práce		